

Alergije u dječjoj dobi

U dječjoj dobi sve je češća pojava alergijskih reakcija. To je rastući problem u cijelom svijetu, osobito u industrijskim zemljama.

Mirjana Kolarek Karakaš
dr.med. spec. pedijatar

Više je mogućih uzroka alergijskih reakcija: promijenjeni načina života, promjene u prehrani, pušenje, korištenje klima uređaja, zagađenje zraka ispušnim plinovima automobila. Radi se o promijenjenom imunološkom odgovoru, uglavnom kod djece koja imaju urođenu sklonost k tome.

Riječ je o upalnom odgovoru imunološkog sustava, a posljedice su promjene, odnosno alergijske manifestacije na različitim tkivima i organima. Upalni proces uzrokuje hiperreaktivnost i remodelaciju staničnih elemenata u tkivima, uslijed čega proizlazi nefunkcionalnost organa i organskih sustava. Najčešća pojava alergije izražena je po koži, zatim respiratornim putevima i probavnim organima, a ovisi od vrste alergena (izazivača alergije) i načina unosa u organizam. Radi se o istom patološkom zbivanju, ali u različitim organima. Često je prisutna progresija bolesti od atopijskog dermatitisa do astme, ali ne znači da će svaka alergija prijeći u astmu. Poznato je da postoji genetska sklonost nastanku alergije.

U dojenačkoj dobi najčešće se javlja atopijski dermatitis koji nastaje obično oko 6. mjeseca života. Sprječavanje ili barem odgađanje alergije u dojenčeta moguće je pravilnom prehranom, prije svega što duljim dojenjem, najmanje 6 mjeseci, prekid eventualnog pušenja u trudnoći, ograničiti kontakt s kućnim ljubimcima kod genetski predisponirajućih osoba (mačke, psi, ptice), ne unositi u prehranu kravlje mlijeko prije prvog rođendana.

Koža može reagirati alergijskom reakcijom nakon uboda insekta ili kontaktom s nekom supstancom. Nakon uboda komaraca, paukova, pčele, ose,

stršljena, nastaje lokalna reakcija koja se očituje edemom tkiva, crvenilom, svrbežom. Kod djece koja imaju urođenu sklonost alergiji na ubode insekata, nakon uboda pčele, ose ili stršljena može nastati vrlo burna reakcija, tzv. anafilaktička reakcija koja može završiti fatalno. Karakteristična je po otoku očnih kapaka, gornje i donje usne, jezika, larinksa, otežanom disanju. Neophodno je hitno se javiti liječniku. Blaže reakcije prolaze same od sebe. Važno je nakon uboda stavljati hladne obloge, ako se ima kod kuće nije loše primijeniti antihistaminik, ali svakako se javiti liječniku.

Po koži su mogući simptomi nutritivne alergije,

dakle kožne promjene nakon unosa hrane koja pokreće alergijsku reakciju. To su najčešće promjene u vidu ekcema: suhe, crvene kože, koja je zategnuta i svrbi. Najčešće se u dojenačkoj dobi radi o alergiji na proteine kravljeg mlijeka, zatim na jagodičasto voće, jaja, kikiriki (ne zanemariti da se u Smokiju nalazi kikiriki).

Alergija se ne mora manifestirati samo promjenama po koži već proljevastim stolicama koje perzistiraju te mogu dovesti do anemije i zaostatka u težini. Kod svakog dugotrajnog proljeva, ako smo isključili bakterijske uzročnike i viruse, moramo pomišljati i na mogućnost alergije na neku hranu..

Ipak, najčešći oblici alergijskih reakcija pogađaju respiratorni sustav u vidu pojave alergijskog rinitisa ili bronhitisa. Izazivaju ih inhalatorni alergeni tj. supstance koje dišnim putevima ulaze u organizam. Mogu imati sezonski karakter (javljaju se samo u doba cvatnje) ili se javljati tijekom cijele godine. Sezonske alergije, obično u proljeće i jesen javljaju se kao alergijski rinitis ili konjunktivitis u vidu kihanja i vodenastom sekrecijom iz nosa ili crvenilom očiju.

**Najčešći oblici
alergijskih reakcija
pogađaju respiratorni
sustav u vidu pojave
alergijskog rinitisa ili
bronhitisa**

Jedan od češćih oblika je alergija na grinje tijekom cijele godine. Rezultat je bronhoopstrukcija odnosno suženje dišnih puteva i slijedom toga otežano disanje. Grinje se najčešće nalaze u tepisima, teškim dekorima i zavjesama, plišanim igračkama, starim madracima. Stoga se preporučuje sve to maknuti iz prostorija gdje dijete boravi. Uništavaju se vrelom parom.

Prisustvo vlage, plijesni, duhanskog dima također pogoduje razvoju alergijske reakcije.

Važno je posumnjati na alergiju kod djeteta i učiniti potrebnu dijagnostiku. Danas su alergije češće, ali su i veće mogućnosti liječenja.

Specijalistička pedijatrijska ordinacija
Mirjana Kolarek Karakaš, dr. med.
spec. pedijatar
Kolodvorska 20, Varaždin
tel: 042 398 540
<https://pedijatrija.info>